

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ

12879 *Resolució de la consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació de 16 de desembre de 2021 per la qual es prorroga la vigència de la Resolució de 6 de juny de 2014 per la qual es va establir zona remota tot el territori de les Illes Balears*

Fets

1. Els subproductes animals no destinats al consum humà (d'ara endavant, SANDACH) representen un risc potencial per a la sanitat animal, la salut pública i el medi ambient. A conseqüència de diferents crisis alimentàries, especialment la de les vaques boges, la Unió Europea es va dotar de normativa per controlar l'ús i eliminació dels SANDACH.

2. En l'àmbit europeu, el Reglament (CE) 1069/2009 del Parlament Europeu i del Consell, de 21 d'octubre de 2009, pel qual s'estableixen les normes sanitàries aplicables als subproductes animals i als productes derivats no destinats al consum humà i pel qual es deroga el Reglament (CE) 1774/2002, estableix les normes generals per garantir que la gestió dels subproductes d'origen animal no destinats al consum humà es du a terme de manera que es garanteixi un nivell de protecció adient de la sanitat animal, salut pública i medi ambient. El Reglament (UE) 142/2011 de la Comissió, de 25 de febrer de 2011, pel qual s'estableixen les disposicions d'aplicació del Reglament (CE) 1069/2009 del Parlament Europeu i del Consell pel qual s'estableixen les normes sanitàries aplicables als subproductes animals i als productes derivats no destinats al consum humà, i la Directiva 97/78/CE del Consell amb relació a determinades mostres i unitats exemptes dels controls veterinaris en la frontera en virtut d'aquesta va establir mesures d'aplicació del Reglament (CE) 1069/2009.

3. D'acord amb el Reglament (CE) 1069/2009, els cadàvers dels animals de companyia i producció es classifiquen com a material de categoria 1 o 2, i s'han d'eliminar d'acord amb el que estableixen els articles 12 i 13. No obstant això, l'article 19 del Reglament —i, en l'àmbit nacional, l'article 16 del Reial decret 1528/2012, de 8 de novembre, pel qual s'estableixen les normes aplicables al SANDACH i productes derivats— preveu l'excepció de l'enterrament, entre d'altres, per als animals de companyia i èquids morts; cadàvers d'animals salvatges, d'animals de producció i SANDACH de categories 2 i 3 en zones remotes, i abelles i subproductes de l'apicultura. Alhora, l'article 15 i el capítol III del Reglament (UE) 142/2011 n'estableix les condicions especials d'eliminació.

4. Les condicions per declarar un territori com a zona remota es troben recollides als reglaments 1069/2009 i 142/2011 en l'àmbit europeu i en el nacional al Reial decret 1131/2010, de 10 de setembre, pel qual s'estableixen els criteris per establir les zones remotes a l'efecte d'eliminar determinats subproductes animals no destinats al consum humà generats a explotacions ramaderes. Concretament, l'article 3 del Reial decret estableix que és un motiu per declarar zona remota les comunitats autònomes insulars i les ciutats de Ceuta i Melilla l'absència de plantes de transformació o plantes d'incineració adients o suficients per al tractament dels subproductes que es vulguin exceptuar.

5. A les Illes Balears, mitjançant la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, de 6 de juny de 2014, es va establir zona remota tot el territori de la Comunitat Autònoma de les Balears, amb una vigència fins al 31 de desembre de 2021.

6. No obstant l'anterior, i atès que persisteix a la nostra Comunitat la manca de plantes de transformació o incineració adients o suficients, és necessari prorrogar la declaració de zona remota, mantenir l'autorització per a l'enterrament in situ dels animals de companyia i èquids morts que no es troba vinculada a la declaració de zona remota i, alhora, autoritzar l'eliminació d'abelles i subproductes de l'apicultura.

7. El Decret 11/2021, de 15 de febrer, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, disposa que la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació exerceix, entre d'altres, la competència en matèria de sanitat animal.

Fonaments de dret

1. El Reglament (CE) 1069/2009 del Parlament Europeu i del Consell, de 21 d'octubre de 2009, pel qual es deroga el Reglament (CE) 1774/2002.

2. El Reglament (UE) 142/2011 de la Comissió, de 25 de febrer de 2011, pel qual s'estableixen les disposicions d'aplicació del Reglament (CE) 1069/2009 del Parlament Europeu i del Consell pel qual s'estableixen les normes sanitàries aplicables als subproductes animals i als productes derivats no destinats al consum humà.

3. L'article 16 del Reial decret 1528/2012, de 8 de novembre, pel qual s'estableixen les normes aplicables al SANDACH i productes derivats.
4. El Reial decret 1131/2010, de 10 de setembre, pel qual s'estableixen els criteris per establir les zones remotes a l'efecte d'eliminar determinats subproductes animals no destinats al consum humà generats a explotacions ramaderes.
5. La Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, de 6 de juny de 2014.
6. El Decret 11/2021, de 15 de febrer, de la presidenta de les Illes Balears.
7. L'article 20 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Per tot això, dicta la següent

Resolució

1. Prorrogar la declaració de tot el territori de les Illes Balears com a zona remota a l'efecte d'eliminar els subproductes recollits a l'annex 1 mitjançant l'enterrament in situ sota supervisió oficial.
2. Prorrogar l'autorització de l'eliminació mitjançant l'enterrament controlat in situ dels SANDACH dels cadàvers d'animals de companyia i èquids morts.
3. Autoritzar l'eliminació mitjançant l'enterrament *in situ* de les abelles i subproductes de l'apicultura o la incineració, de conformitat amb la normativa mediambiental de prevenció d'incendis.
4. Disposar que la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural o els òrgans dels consells insulars que tinguin atribuïdes competències en aquesta matèria supervisin que els enterraments a les explotacions ramaderes s'adeqüen a les previsions normatives.
5. Declarar que la vigència d'aquesta Resolució serà des del 1 de gener de 2022 fins al 31 de desembre de 2023.
6. Comunicar al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació la pròrroga de la declaració de zona remota.
7. Publicar aquesta Resolució en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma, 16 de desembre de 2021

La consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació
María Asunción Jacoba Pia de la Concha García-Mauriño

ANNEX 1

Subproductes que es poden eliminar mitjançant enterrament in situ vinculat a la declaració de zona remota

- Els cadàvers d'animals de granja o parts de cadàvers, incloent-hi els que continguin material específic de risc (MER) en el moment de l'enterrament, sempre que no s'hi hagi confirmat oficialment la presència d'una encefalopatia espongiforme transmissible (EET) o siguin sospitosos d'estar-ne afectats, d'acord amb el Reglament (CE) 999/2001.
- Els cadàvers d'animals salvatges.
- Els SANDACH de les categories 2 i 3 generats en els escorxadors d'animals d'abastament ubicats en el territori de les Illes Balears.

ANNEX 2

Condicions generals d'higiene d'aplicació a l'enterrament *in situ*

Les condicions generals d'higiene d'aplicació a l'enterrament *in situ* dels SANDACH són les següents:

1. Els llocs o les fosses d'enterrament han de complir els requisits d'higiene següents:

- Estar situats almenys a 250 m de qualsevol pou usat com a font d'aigua potable d'abastament públic o d'una deu o font (llevat que hi hagi disposicions més estrictes).
- Estar situats almenys a 50 m de pous d'aigua potable de consum propi i de qualsevol curs d'aigua, i, almenys, a 10 m d'una siquia d'escolament (llevat que hi hagi disposicions més estrictes).
- No trobar-se en punts baixos o zones susceptibles d'inundació.
- Ser prou profunds per evitar l'accés d'animals carnívors i carronyaires.
- Evitar altres riscos per a la salut pública o la sanitat animal, inclosos els renous o olors.

2. Els enterraments es duren a terme en un termini no superior a 48 hores.

ANNEX 3

Condicions específiques d'higiene

A més de les condicions generals establertes a l'annex 2, els llocs o les fosses d'enterrament ubicats a les explotacions ramaderes destinats a l'enterrament de cadàvers d'èquids, de SANDACH de la producció apícola i subproductes autoritzats, d'acord amb la declaració de zona remota, han de complir els següents requisits d'higiene addicionals:

- Ser prou profunds per permetre ser coberts amb una capa de terra de 80 cm a fi de dissuadir els cans o els animals carronyers d'accedir als cadàvers.
- Les zones centrals de les fosses han de tenir 20 cm d'altura respecte a la superfície original del terreny que formarà un pendent cap als laterals. Després de l'enterrament s'ha de portar a terme un manteniment dels pendents durant un període de dos anys.
- La base i els laterals de les fosses hauran de compactar-se per tal de reduir la permeabilitat dels terrenys.
- Disposar, sobre la capa inferior, d'un element ric en fibra vegetal, com pot ser palla o serradís, o llana, per facilitar la descomposició orgànica dels cadàvers.
- Estar situats almenys a 10 m de distància per sobre de la zona saturada de l'aquífer.
- No drenar de manera espontània a través de la capa immediatament inferior.
- Estar secs un cop que s'han acabat de fer.
- Disposar d'una capacitat per a animals no superior a l'equivalent a una unitat de bestiar gros (UBG).
- Estar situats a una distància mínima de 10 m respecte d'una altra fossa.
- Estar situats a una distància mínima de 100 m d'altres explotacions ramaderes i d'habitats aliens
- Estar separats clarament de la zona d'establiment dels animals de l'explotació, així com del magatzem d'aliments i d'altres llocs de l'explotació que puguin implicar un risc per a la salut humana o sanitat animal.

ANNEX 4

Obligacions dels titulars de les explotacions ramaderes

1. Els titulars i els responsables de les explotacions ramaderes on es duen a terme els enterraments *in situ*, excepte pel que fa als animals de companyia, tenen les obligacions següents:

- a) L'eliminació de subproductes les podran dur a terme els titulars o persones responsables d'aquests en els terrenys de les explotacions ramaderes o en els llocs autoritzats per les autoritats competents en matèria de residus de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera que permetin minimitzar el risc per a la salut pública, la salut animal i el medi ambient. Aquesta opció és obligatòria per a les explotacions ramaderes que superin els límits que s'estableixen en la taula de l'annex 5, per als animals salvatges i per als SANDACH de les categories 2 i 3 generats en els escorxadors d'animals d'abastament ubicats en el territori de les Illes Balears que no es destinin a l'eliminació o la transformació en plantes autoritzades.
- b) No s'han de procedir a l'enterrament dels SANDACH en el termini màxim de 48 hores en el cas que l'autoritat sanitària ho sol·liciti per a la investigació d'encefalopaties espongiformes transmissibles o presa de mostres per al diagnòstic d'altres malalties.
- c) L'enterrament es durà a terme sempre que no se superi la capacitat màxima establerta a l'annex 5. Els subproductes de l'apicultura s'exclouen d'aquest requisit, excepte de la prohibició d'enterrament a zones identificades per les autoritats competents de medi

ambient com de vulnerabilitat alta a la contaminació per aqüífers, que també se'ls aplicarà.

d) Inspeccionar periòdicament els llocs d'enterrament per comprovar possibles anomalies i, si és necessari, adoptar les mesures correctores.

e) Trametre a la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, o als consells insulars en els casos que l'explotació estigui ubicada a Menorca, Eivissa o Formentera, una declaració responsable en la qual consti que l'explotació ramadera no superarà el límit màxim admissible d'animals morts per hectàrea i any que figura en la taula de l'annex 5, i que, per aquest motiu, enterra els animals morts a la seva explotació.

f) Mantenir un registre en què almenys s'indiquin els aspectes següents:

- Localització exacta dels llocs o les fosses d'enterrament.
- Dates dels enterraments.
- Espècies i quantitat d'animals enterrats.

2. Pel que fa a l'enterrament in situ de cadàvers d'animals de companyia, els propietaris o responsables dels animals tenen les següents obligacions:

a) Dur-lo a terme en terrenys de la seva propietat o dels quals justifiquin els drets.

b) Complir les condicions generals d'higiene establertes a l'annex II

c) No enterrar cadàvers d'animals de companyia a aquelles zones identificades per les autoritats de medi ambient com de vulnerabilitat alta a la contaminació per aqüífers.

3. En cas d'incineració d'abelles o productes de l'apicultura, es durà un registre de data, quantitat i tipus de subproducte incinerat.

4. Quan s'hagin de transportar els subproductes, es compliran els requisits i condicions d'aplicació establerts al Reglament (CE) 1069/2009, Reglament Reglament (CE) 142/2011 i Reial decret 1528/2012.

ANNEX 5

Equivalències en UBG dels tipus d'animals i límits màxims admissibles per hectàrea i any d'animals enterrats a les parcel·les ubicades a les explotacions ramaderes

Tipus d'animal	UBG	Animals/ha i any. Límit màxim admissible per zona ^{1,2}			
		Vulnerabilitat alta a la contaminació d'aqüífers	Vulnerabilitat a la contaminació per nitrats d'origen agrari	Vulnerabilitat mitjana a la contaminació d'aqüífers	Vulnerabilitat baixa a la contaminació d'aqüífers
Boví					
De més de 24 mesos	1	0,00	1,0	2,5	5,0
Entre 6 i 24 mesos	0,6	0,00	1,7	4,2	8,3
Fins a 6 mesos	0,2	0,00	5,0	12,5	25,0
Porcí					
Truges	0,25	0,00	4,0	10,0	20,0
Reposició	0,14	0,00	7,1	17,9	35,7
Porcells: de 6 a 20 kg	0,02	0,00	50,0	125,0	250,0
Engreix: de 20 a 100 kg	0,12	0,00	8,3	20,8	41,7
Verros	0,3	0,00	3,3	8,3	16,7
Aus					
Gallines	0,009	0,00	111,1	277,8	555,6
Recria de gallines	0,004	0,00	250,0	625,0	1250,0
Reproductores	0,01	0,00	100,0	250,0	500,0
Recria de reproductores	0,006	0,00	166,7	416,7	833,3
Pollastres d'engreix	0,004	0,00	250,0	625,0	1250,0
Indiots	0,004	0	250	625	1250
Ànecs reproductors	0,008	0	125	312,5	625,0

Ànecs d'engreix	0,004	0	250	625	1250
Estruços adults	0,1	0	10	25	50
Estruços d'engreix	0,022	0	45,5	113,6	227,3
Conills					
Reproductors	0,01	0	100	250	500
Engreix	0,004	0	250	625	1250
Equí					
Reproductors	0,9	0,00	1,1	2,8	5,6
Reposició	0,6	0	1,7	4,2	8,3
Poltres	0,3	0,00	3,3	8,3	16,7
Oví i cabrum					
Reproductors	0,15	0	6,7	16,7	33,3
Reposició	0,10	0	10	25	50
Bens	0,05	0	20,0	50,0	100,0

1. Zones d'acord amb el que estableix la Conselleria de Medi Ambient i Territori.

2. S'han considerat els límits màxims següents: No hi pot haver enterraments a les zones de vulnerabilitat alta a la contaminació d'aqüífers; 1 UBG/ha/any en zones vulnerables a la contaminació per nitrats d'origen agrari; 2,5 UBG/ha/any a les zones de vulnerabilitat mitjana a la contaminació d'aqüífers, i 5 UBG/ha/any a les zones de vulnerabilitat baixa a la contaminació d'aqüífers.

Les conversions d'UBM són les que figuren en l'article 2 del Reial decret 1131/2010, de 10 de setembre, pel qual s'estableixen els criteris per a l'establiment de les zones remotes a l'efecte de l'eliminació de determinats SANDACH generats a les explotacions ramaderes.

